

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Увод у социјални рад и социјалну политику
Наставници: проф др Невенка Жегарац, доц. др Анита Бургунд Исаков, доц. др Сузана Михајловић Бабић, сарадница Виолета Марковић, сарадница Миона Гајић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета: Основни курс где се студенти уводе у област социјалног рада и социјалне политике (СР и СП) упознавањем базичних знања, развоја, међусобне повезаности и домета СР и СП као академских дисциплина и практичних друштвених делатности. Теоријске и вредносне основе, приказ социјалног рада као професионалне делатности и социјалне политике као јавне политике, прожимање теорије, праксе и вредносних основа у СР и СП у приступу савременим социјалним проблемима и заговарању социјалних промена. Циљ предмета је стицање основних знања у области СР и СП, упознавање и разликовање основних појмова, модела, приступа и перспектива, као и нивоа интервенција, ради увезивања теорије и праксе на нивоу знања, компетенција и вештина.
Исходи предмета: 1) Упознавање са основним појмовима, моделима и перспективама у СР и СП, што омогућава студентима анализу њихових специфичности у односу на друге научне дисциплине, разумевање и анализу сличности и разлика у њиховом међусобном односу; 2) Упознавање и разумевање историјских околности које су допринеле настанку СР и СП, разумевање њихових циљева и у различитим историјским и другим контекстима; 3) Разумевање начина на које се теоријски концепти и перспективе прожимају у делатности СР и СП посебно према социјалним ризицима и проблемима у контексту савременог друштва; 4) Разумевање нивоа и подручја праксе социјалног рада, као и нивоа креирања и имплементације социјалне политике, уз разумевање организационог оквира, улога и компетенција професионалаца у пракси СР и СП; 5) Разумевање стратегија и приступа заговарања социјалних промена, употребом знања и искустава из праксе СР и СП, ради заговарања и обликовања социјалних промена, постизања социјалне правде и оснаживања корисника.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1) "Социјално" у СР и СП: основни појмови (социјална политика, социјални рад, социјална заштита, социјална администрација, социјална сигурност и социјални развој); заједнички и различити корени, праксе, вредности и принципи СР и СП; 2) Социјални рад у систему наука о човеку: преглед схватања и дефиниције појма; 3) Социјална политика као научна дисциплина - корени, области проучавања и однос са идеолошким перспективама и другим наукама; 4) Социјални рад као професионална делатност - развој професије, глобални приступ, национални диверзитети и образовање за социјални рад; 5) Модели и перспективе у социјалном раду: усмерени на клијента, бихевиорални, когнитивни, еколошки, кризни, усмерене на задатак/решење; феминистичке, радикално/прогресивне; 6) Традиционални и савремени приступи у социјалној политици – приступ заснован на правима и приступ заснован на потребама, социјална правда и једнакости, социјално инвестирање, активирање, перспектива корисника, оснаживање, <i>стрет-левел</i> бирократијад; 7) Традиционални и савремени приступи у социјалном раду - медицински/ клинички и социјални/ еколошки приступ - модели и циљеви праксе; 8) Социјална политика као јавна политика - области социјалне политике у пракси, однос са другим политикама и системима (економија, политика, демографија и друго); актери, организације, службе и институције у којима се дизајнира, креира и имплементира социјална политика; 9) Нивои праксе социјалног рада: микро, мезо и макро пракса и њихова веза са социјалним политикама и системима; Општа пракса и специфична подручја праксе (узраст, социјални проблеми, организационо окружење); 10) Прожимање теорије и праксе у социјалном раду: компетенције и понашање у пракси; Улоге у социјалном раду на различитим нивоима праксе и могућности професионалних путева; 11) Социјални проблеми, социјална политика и социјални рад у организационим окружењима: сиромаштво, проблеми породице и родитељства, насиље, сексизам и сексуална оријентација, злоупотреба субстанци, образовање, криминал и малолетничка деликвенција, старење и <i>еџизам</i> , физички и ментални инвалидитет, расизам и етноцентризам, миграције у глобалном контексту и еколошки проблеми; 12) Друштвене промене и заступање у СР и СП: социјална правда, друштвена једнакост и солидарност. <i>Практична настава:</i> Рад са студентима на дефинисању и анализи кључних појмова, перспектива и праксе у области СР и СП. Долазак стручњака у области СР и СП ради представљања вештина и компетенција за примену у

пракси и рада јавних служби у којима су ангажовани професионалци у овој области.

Литература

Основна:

Засторов, Ч. (2017) *Introduction to Social work and social welfare, Empowering People*, 12 издање George Williams College of Aurora University

Жегарац, Н. (ур) (2016) Стандарди за образовање социјалних радника у Србији: Развој компетенција за квалитетну професионалну праксу. Београд: Факултет политичких наука. Karen, K. Kirst/Ashman, Grafon H., Hull JR. (2009). *Understanding generalist practice fifth edition*. Brooks/Cole Cengage learning. ISBN-13: 978-0-495-50713-0

Thomson, N. (2003). *Theory and practice in human services*. Open University press.

Спикер, П. (2013). *Социјална политика: теорија и пракса*. Београд: Факултет политичких наука (стр. 13-107, 190-226 и 385-400).

Допунска:

Trevithick, P. (2017). *Veštine i znanja socijalnog rada - treće izdanje*. Niš: Univerzitet u Nišu.

Barnard, A., Horner, N., Valjd, Dž. (Ur) (2017). *Vrednosna osnova socijalnog rada i socijalne zaštite*. Niš: Univerzitet u Nišu.

Alcock, P., Haux, T., May, M., Wright, S. (Eds) (2016). *The Student's Companion to Social Policy - 5th Edition*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Лакићевић, М. (2013). *Социјална политика*. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду.

George, V. (2010). *Major Thinkers in Welfare: Contemporary Issues in Historical Perspective*. Bristol: Policy Press.

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
-------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе: Предавања и вежбе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поени	Завршни испит	поени
Присуство на настави и активност на настави	10	Писани рад	50
Један групни задатак	10		
Колоквијум	30		